

Betydning at se, hvor langt vi ere komne fra 1903 til 1912, hvad der ogsaa forklarer, at medens vi stemte mod Menighedsraadsloven af 1903, stemme vi for Menighedsraadsloven af 1912. Valgretsbestemmelserne ere nu gjorte ganske ens for By og Land. Bestemmelsen i Menighedsraadsloven af 1903 om Kirkeinspektionerne som fødte Medlemmer af Menighedsraadene i i København og Købstæderne er udeladt. Saa længe denne Bestemmelse fandtes, var det i Virkeligheden umuligt for den store, brede Befolkning i København og Købstæderne at faa nogen væsentlig Indflydelse paa Menighedsraadene. Nu ere Valgretsbestemmelserne ganske ens for By og Land. Præsten var i Loven af 1903 født Formand. Nu er han det ikke længer, nu vælge Menighedsraadene selv deres Formand. I Loven af 1903 stod der en enkelt Linie om, at Ministeren kunde indhente Betænkning fra Menighedsraadene ved Præsteembeders Besættelse. Det var altsaa en yderst vag Bestemmelse, der ganske vist blev ført ret kraftigt ud i Livet af den daværende Kultusminister — det maa man erkende —, hvorved han skabte en vis Praksis; men ifølge Loven var det kun en Ret. Ministeren i Grunden havde i Forvejen, til at høre Menighedens Repræsentanter, f. Eks. gennem Adresser. Ifølge den Lov, der nu vil udgaa af dette Aars Rigsdagsforhandlinger, skulle Menighedsraadene høres; de faa en bestemt formuleret Indflydelse paa Præsteansættelsen. Der er dernæst en Bestemmelse, som man maaske ikke fra alle Sider lægger Vægt paa, men som jeg lægger ikke ringe Vægt paa, nemlig at Klager over Valgberettigelsen efter Loven af 1903 bleve afgjorte af den kirkelige Øvrighed, men efter den Lov, der nu vil blive ført ud i Livet, blive de afgjorte af den borgerlige Øvrighed.

Saa er der de vigtige Punkter om Valgrets- og Valgbarhedserklæringer. Hvis man sammenligner Erklæringerne efter Loven af 1903 med dem, der nu foreslaas, vil man se en Forandring, efter min Mening en Forbedring, som bestaar deri, at Erklæringerne af 1903 mere eller mindre gik i Retning af en personlig Trosbekendelse, mere eller mindre stillede eller let kunde udlægges som stillende Samvittighedsspørgsmaal til Vælgerne, medens de fremtidige Erklæringer, baade hvad Valgret og Valgbarhed, Retten til at indtage sit Sæde i Menighedsraadet, angaar, efter min Mening ere og sikkert ogsaa i Almindelighed ville blive opfattede som væ-

rende af ren juridisk Natur. Der stilles ikke Samvittighedsspørgsmaal til den enkelte; naar han selv mener, at han tilhører Folkekirken, saa tilhører han Folkekirken, og sætter han Pris paa at være medbestemmende som Medlem af Folkekirken, kan han indgive sin Erklæring, hvorledes han end personlig stiller sig til selve Kristendommen. — Det er dernæst et Fremskridt, at medens Menighedsraadene efter Loven af 1903 vare valgte paa 6 Aar, ville de nu blive valgte paa 4 Aar. Jeg havde hellere set, at vi havde beholdt de Menighedsnavn, som Kultusministeren foreslog baade i Fjor og i Aar, men jeg erkender, at naar vi ikke kunne faa dem, er det et væsentligt Fremskridt, at Menighedsraadene nu blive valgte paa 4 Aar i Stedet for som tidligere paa 6, saaledes at det er et frisk Menighedsraad, der sidder, naar Præsteembedet skal besættes. — Endvidere er der den efter min Mening meget væsentlige Forbedring fremfor Loven af 1903, at medens Menighedsraadene den Gang skulde, som det stod i en Paragraf — Ordene lød vist i den Retning —: „støtte Præsten til Fremme af et sundt, kristeligt Liv“, staar der nu udtrykkeligt, at Præsten med Hensyn til Sjælesorg — Sjælepleje vilde det hedde med et bedre dansk Ord — er ganske uafhængig af Menighedsraadene. Der tildeles med andre Ord Menighedsraadene de formelle, ydre kirkelige Anliggender, men ikke egentlige kristelige Opgaver.

Saa er der det store Hovedfremskridt, at medens Menighedsraadsloven af 1903 var koblet sammen med en Lov om et kirkeligt Udvalg, der skulde udarbejde Forslag til Lov om en Kirkeforfatning — den Opgave fik dette Udvalg udtrykkeligt af Kultusministeren i 1904, da det kirkelige Udvalg blev konstitueret —, er der ikke Tale om noget saadant her, tværtimod, gennem disse Aars Kampe og Forhandlinger ere vi nu komne saa vidt, at selv Landstinget, jeg tror med 6 Stemmers Flertal, har forkastet Forslaget om en Kirkeforfatning. I den Indstilling, der her foreligger med saa overvældende Flertal i Fællesudvalget, er der ikke Antydning af at støtte en centraliserende Kirkeforfatning til Menighedsraadene. Spørgsmaalet om en Kirkeforfatning i Kirkekommissionens Forstand, i den Forstand, hvori Højre altid har hævdet det, er ude af Verden sikkert for lange Tider. Dermed hænger saa sammen, at medens Menighedsraadsloven af 1903 var midlertidig og kun gjaldt for 6 Aar, er dette her en endelig Lov.